

I Jornada sobre Tecnologia per a la salut dels infants en contextos de pobresa

El passat dia 29 d'abril es va celebrar a la sala d'actes de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Camins, Canals i Ports de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) la I Jornada sobre Tecnologia per a la salut dels infants en contextos de pobresa, organitzada conjuntament per la Societat Catalana de Pediatria (SCP) i la UPC, dues institucions amb un fort compromís social. El motiu de la Jornada va ser fer una primera trobada per posar en contacte l'enginyeria i la tecnologia amb les necessitats dels pediatres que treballen en cooperació per al desenvolupament.

Ambdues institucions estem convençudes que tenim la responsabilitat de posar-nos al servei de la societat per millorar la salut global i acostar-nos al tercer dels Objectius de Desenvolupament Sostenible per al 2030: «Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats».

La recerca i la transferència del coneixement en la tecnologia són valors que la UPC transmet als seus estudiants per desenvolupar en poblacions que viuen en contextos de pobresa. La SCP està integrada per pediatres que comparteixen una part del seu temps col·laborant en el terreny o des d'aquí per la millora de la salut dels infants de països amb un índex de desenvolupament humà baix o molt baix i que coneixen bé les dificultats i les necessitats d'aquestes poblacions amb menys recursos i un nivell alt de vulnerabilitat.

En aquesta Jornada vàrem aprendre tots, els uns dels altres, i vàrem gaudir al compartir projectes tecnològics innovadors i adaptables a aquests entorns que poden contribuir a millorar l'atenció sanitària de malalties prevenibles, els seus diagnòstics i l'eficàcia dels tractaments, així com a millorar el registre de les dades mèdiques per valorar la magnitud del problema.

Hi varen participar professionals de diferents àmbits amb experiència en cooperació internacional i, a banda d'enginyers de telecomunicacions, informàtics, biòlegs i biofísics, hi varen intervenir la Dolors Canadell, pediatra d'atenció primària i cooperant des de fa molts anys; el Toni Soriano, pediatre infectòleg de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron expert en malalties tropicals i la Núria López, pediatra infectòloga de l'Hospital del Mar, també amb experiència com a cooperant. La metgessa Anna Cirera, assessora en Salut Global, ens va presentar la seva llarga i intensa experiència en l'organització de l'atenció primària a l'Àfrica Subsahariana, i va remarcar que el 80% dels problemes de salut es poden resoldre en l'atenció primària amb un enfocament sobre la salut comunitària.

Es van mostrar tecnologies tan innovadores com l'ús del microscopi senzill i la intel·ligència artificial amb un mòbil per al diagnòstic de la malària, adaptacions de sistemes de mesura mèdica estàndard a sistemes de baix cost, sistemes informàtics sostenibles amb programari lliure per registrar les dades clíniques hospitalàries, i sistemes de millora en les instal·lacions de laboratoris d'anàlisi amb formació i seguiment del funcionament.

La cloenda de la Jornada va anar a càrrec del Dr. Pere Albajar, representant a l'Organització Mundial de Salut del programa de la malaltia de Chagas, que ens va animar a seguir treballant per identificar bé les necessitats que tenen aquestes poblacions per maximitzar l'impacte de les intervencions i fer un diagnòstic precoç. També va insistir en la importància de tenir dades estadístiques reals.

La trobada conjunta de la SCP i la UPC va ser molt valuosa per detectar problemes que cal resoldre i pensar estratègies tecnològiques adequades. Estem convençuts que el treball intersectorial per atendre les poblacions desatenses és més necessari que mai.

Vàrem quedar que ens retrobaríem per començar a caminar plegats, i amb constància i il·lusió convertir en realitat el que desitgem. Convidem tots els pediatres a treballar en el projecte i compartir idees.

Agraïm especialment a la Dolors Canadell i al Daniel López Codina (biofísic del BIOCOSM-UPC) la seva iniciativa en organitzar la Jornada.

Anna Gatell

Presidenta de la Societat Catalana de Pediatria